

Regisseur Guy Cassiers leidt sinds 1998 het ro theater in Rotterdam.

Over de intense theatermomenten in zijn leven had Marianne Van Kerckhoven een gesprek met hem.

'Guyke, als ge dat morgen zo gaat doen, ben ik na vijf minuten weg'

Als we aan regisseur Guy Cassiers vragen welke theatermomenten in zijn geheugen zijn gegrift, dan vermeldt hij zowel het werk van The Wooster Group als van Maatschappij Discordia, zowel het wachten van Socrates/Juilen Schoe-naerts op zijn verdict als de beledende kracht van het Bread and Puppet Theater of de voorstellingen van Jan Decortie: 'Voorstellingen waar ik geen raad mee wist. Want, zegt hij, 'dat is het schone aan theater: platen blijft je bijhouden en als je ze jaren later terug besluitert, vraag je je af hoe je dat ooit goed kon vinden, maar voorstellingen blijven 'heilig'. Wat als ik nu die eerste Butoh-voorstelling terug zou zien die ik bijwoonde in Théâtre 140? Veel heeft met leeftijd te maken. Het schone van theater is dat je niet terugkan naar die voorstellingen. Ze groeien, veranderen in je geheugen.'

Erictera: Als regisseur kijk je waarschijnlijk in de eerste plaats 'beroepshave', doorheen de bril van je vak. Gebeurt het soms nog dat je écht, d.w.z. onbevraagd kan kijken?

Guy Cassiers: Het is spijtig dat je zo weinig tijd hebt en je dus meestal naar voorstellingen gaat kijken vanuit andere motieven dan die van de 'gewone' toeschouwer: je wil een bepaald accent aan het werk zien of een vormgever leren kennen of je wil beroepshalve iemands werk blijven volgen. Je kijkt gericht, niet vanuit het pure plezier. Je bent zelden een 'blanke' toeschouwer, zeker ook wanneer je je eigen voorstellingen blijft volgen. Er zijn wel momenten waarop je dat vergeet en je kan genie-ten van het moment aan sich, maar die zijn zeldzaam, zowel bij je eigen voorstellingen als bij die van anderen. Het verschil tussen die twee is dat je bij je eigen werk constant voor-

uitdenkt: wat is het volgende moeilijke moment? Als de acteur dit doet en de technicus en door: De acteurs hebben hun eigen kartonnen burchtje gemaakt; daar kom je terecht en je merkt ook dat de acteurs de toeschouwers zitten te bekijken; al hun vragen werpen ze jou in de schoot. Het is één van de zwaarste vangengissen van Italië; er wordt je natuurlijk niet gezegd wat deze mensen misdaan hebben, maar je weet dat het 'serteuzze kost' is. Als precies zij dan *Macheth* gaan spelen, weet je niet wat er gebeurt. Je maakt heel intense momenten mee, die ondanks een grondige overeenoudiging van de tekst toch Shakespearae blijven. Ze kiezen precies voor die momenten waar ze tot een enorme inleving in staat zijn; zowel voor hen als voor het publiek heeft dat een therapeutische werking, zonder dat dit ten koste gaat van de kracht als theatervoorstelling.

Palet

Erictera: Je hebt al vaak met kinderen of met niet-acteurs gewerkt: wil je ergens die grens tussen toeschouwer en speler wissen?

Cassiers: Ik ben steeds op zoek naar een altijd weer andere manier om een relatie met het publiek op te bouwen, om de toeschouwer te betrekken in het creëren van de avond. Wij bieden de theatervoorstelling aan, maar hij/zij kan daar zijn/haar eigen schilderij of boek of film uit maken: het 'vertaalwerk' moet door hen gebeuren. Onlangs nog zei iemand – of heb ik het gelezen? – 'theater is voor mij datgene vertellen wat iedereen al weet maar nog nooit heeft gehoord'. Dat vind ik heel mooi. Het gaat om het wakker maken in het publiek van wat ze reeds met zich meedragen, om het vinden van een invalshoek of een taal om wat ze in zich hebben op een andere manier te bekijken van 'aapjes kijken'? Nee, dat kan niet, maar je

Erictera: Waren het allemaal mannen?

Cassiers: Allemaal mannen, met vrouwelijke bewakers die mee op de scène stonden en het geheel in het oog hielden. Familielieden hebben geen toegang; er zitten enkel mensen die de gevangenen niet kennen. De gevangenis bevindt zich in een prachtige burcht die deel uitmaakt van de stadswallen. Je komt daar binnen, wordt gecontroleerd door metaaldetectoren en vraagt je meteen af: wat zit ik hier te doen, wat heeft dit nog met theater te maken? Je plaats als toeschouwer is van een extreme dubbelheid. Ik zat me in het publiek constant af te vragen: kan dit wel, deze extreme positie van 'aapjes kijken'?

Erictera: Waren het allemaal mannen?

Cassiers: Ik zou het anders formuleren: dikwijls is een festival een reden om in die buurt een vakantie te plannen. Deze zomer verbleef ik in Italië in de buurt van het festival van Volterra. Daar heb ik dan ook effectief iets meemoraals gezien: een gezelschap van criminelen van de plaatselijke gevangenis die al vijftien jaar lang – wekelijks repeterend – jaarlijks een productie maken. Ze speelden een voor mij onvergetelijke *Macheth*.

Erictera: Ga je nog kijken als je op vakantie bent of kijk je dan hever niet?

dingen te gaan bekijken.

wordt, blijft er mij nog weinig tijd om andere heid werk die er in het ro theater geproduceerd wat je achteraf moet zeggen. Door de hoeveelkan gaan; je probeert constant te onthouden stelling? Je zit constant te denken aan wat mis dat, welke gevolgen heeft dat later in de voorment? Als de acteur dit doet en de technicus uitdenkt: wat is het volgende moeilijke mo-